

Posudek na diplomovou práci

Jiří Záleský (2009): Koncepte terénní výuky geografie na příkladu Českobudějovicka

Posuzovaná diplomová práce se zabývá koncipováním a projektováním terénní výuky zeměpisu na příkladu Českobudějovicka. Toto zaměření je plně v souladu s hlavními cíli probíhající kurikulární reformy. Její podstatou je přesunout těžiště všeobecného vzdělávání od toho, co žák ví, k tomu, co umí, jak dokáže nabitě vědomosti využívat. Ve výuce zeměpisu by proto nemělo jít jen o prosté osvojování znalostí, ale o takové osvojování znalostí, které se pojí s rozvojem celkové osobnosti žáka tzn. s osvojováním i určitých dovedností, návyků, postojů a se získáváním osobních zkušeností, mimo jiné i v konkrétní krajině/terénu.

Tato forma výuky zeměpisu není dosud podpořena dostatečným množstvím relevantních metodických materiálů, proto je chvályhodné, že hlavním cílem posuzované práce se stalo navržení koncepte terénní výuky pro gymnázia v Českých Budějovicích, která by byla použitelná i v jiných lokalitách.

Tomuto cíli odpovídá metodicko-aplikační charakter diplomové práce, její obsah i struktura.

Diplomová práce v rozsahu 128 stran textu je přehledně a logicky strukturována do pěti kapitol, součástí práce jsou také 4 přílohy.

Autor prokázal, že dovede sledovanou problematiku na základě studia relevantní odborné literatury (v seznamu je uvedeno 45 titulů a 30 internetových adres) zarámovat do širších souvislostí, vystihnout hlavní problémy a věcně správně používat odbornou terminologii. Zvláště oceňuji dovednost získané teoretické poznatky z jednotlivých dílčích disciplín včetně didaktiky geografie aplikovat při navrhování vlastní koncepte terénní výuky i při tvorbě jednotlivých pracovních listů pro žáky a metodických listů pro učitele. Je vhodné zdůraznit, že Jiří Záleský předložil návrhy pracovních listů za poměrně velkou škálu témat (z velké části se jedná o vlastní náměty úkolů) a že v rovině koncepční přístup obohatil o návrhy klíčových tezí (generalizací) za jednotlivá témata.

Práce je poměrně dobře zpracována i po formální a jazykové stránce (škoda jen, že v textu je cca 15 překlepů). Je zřejmé, že diplomant dokáže používat vhodnou grafiku a potřebný SW.

K posuzované práci nemám zásadních připomínek. Následující dvě poznámky, formulované formou otázek, jsou dílčího charakteru a směřují k dalším úvahám nad koncepcí terénní výuky zeměpisu. Ptám se:

- 1) Je vhodné, aby způsob hodnocení výkonů žáků během terénní výuky byl odlišný od hodnocení, které učitel používá v ostatních formách výuky?
- 2) Jaký význam mají klíčové (zobecňující) teze pro učitele, tj. uživatele metodických listů? Lze za klíčovou tezi považovat např. konstatování, že „Nejvíce cizinců projíždějících Českými Budějovicemi je z Německa a Rakouska“ (s. 74)?

Závěr: Práci považuji za kvalitní a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 18.5. 2009

RNDr. Dana Řezníčková, Ph.D.
oponent diplomové práce